

ЗОРНИЦА

ЕВАНГЕЛСКО ПЕРИОДИЧЕСКО СПИСАНИЕ.

ГОД. 6.

ЦАРИГРАДЪ, ЮЛІИ 1870.

БРОЙ 7.

ЖЕТВА-ТА

Въ тази картинка виждамы най радостный-тъ периодъ въ животъ-тъ на земеделецъ-тъ, сирѣчь, врѣме-то когато ся наслаждава той отъ плодъ-тъ на трудове-тъ си. Тежкий-тъ му трудъ въ ораніе и посѣваніе сега ся вѣнчава съ златожьлто-то жито, благовоинно-то сѣно, и сладки-тъ овощи. Споредъ законъ-тъ който Създателъ-тъ е написалъ върху всички-тъ природѣ, че каквото посѣва человекъ това ще и да пожне, жетва-та на земеделецъ-тъ вобще става съразнѣрна съ трудъ-тъ и искусство-то ко-то е той полагалъ въ прѣдуготовленіе-

то на земѣ-тъ и въ избира-ніе-то и посѣваніе-то на най добро-то сѣме. Дѣто не е о-ралъ нито сѣялъ той ще бѣде съвсѣмъ глупавъ ако търси отъ тамъ нѣкаква жетва. Отъ пи-ваъ тѣ дѣто е посѣялъ овесъ или просо, той не търси жито.

Само става и въ духовный-тъ и умственый-тъ свѣтъ; има сѣитба, има ли и жетва. Когато видате едѣнъ баща да отхри-ва дѣца-та си въ невѣжество и мързеливость, да иматъ като срамота да работятъ нѣщо съ рацѣ, и да прѣзиратъ оуби-зито честно ся трудатъ въ нѣкое художество за хлѣбъ-тъ си, познавате какво сѣме посѣва и каква ще бѣде жет-ва-та му. Смыове-тъ му вѣ-сто да му бѣждатъ за хвалѣ и подпорка нему въ старини-тъ му, ще му докарватъ срамъ и укоръ; жетва та му ще бѣ-де пѣвела а не жито.

Виждте овогозь който сѣди въ крѣпѣж-тъ и такъ прокар-ва врѣме-то си: надуто-то му лице, червени-тъ и гноени-тъ му очи, зловонно-то му дыханіе, разслабено-то му тѣло, глупаво-то му смѣяніе, гнус-ни-тъ и срамотни-тъ му думы, всички показватъ какво сѣме е посѣялъ той та ся е произвела тази жетва отъ вѣдѣ-тели трѣне и сираци пѣвели. Съ какъкъ съвѣсть може нѣкой да слѣдува едѣнъ търговѣжъ който посѣва скърбъ, бѣдность,

смерть и всякакъвъ грѣхъ въ общество-то? Пари-тъ му спечелени отъ продаж-бѣ-тъ на опивателни-тъ питія които на-носятъ толкозъ пагубѣ вещественнѣ, ум-ственнѣ и душевнѣ на всичкый-тъ на-родъ, могатъ ли да бждѣтъ благословени отъ Бога? Хлѣбъ-тъ му не е ли паква-сень и огорченъ отъ слъзы-тъ на вдов-ицы-тъ и сирачета-та? Колко страш-на ще бжде негова-та жетва въ вѣч-ность-тъ!

Да помни всякой че споредъ както посѣваемъ така ще пожнемъ. Ако иска-мы бждѣщій тѣ родъ Българи да бждѣтъ мѣкѣ и жени учени, добродѣтели, бо-гобоязливи, трудолюбиви, справедливи и благополучни, сега е врѣме-то за оране и сѣяне. Да изпълнимъ добръ тѣзи дѣ-жность и Богъ ще даде жетвъ, изобил-нѣ и благословеннѣ.

Пазѣте ся, братія, какъ сѣме посѣва-те. Пазѣте ся, вы майки, бащи, учители, прѣдставители и духовни пастыри, какъ орете и какъ посѣвате, за да бжде жет-ва-та ви жетва отъ вѣчнѣ радость, а не отъ вѣчнѣ скърбъ и жалость!

РАСПРОСТРАНЯВАНЕ-ТО

на
ЕВАНГЕЛИЕ-ТО.

Когато Господъ нашъ Исусъ Христосъ ~~свършилъ~~ *велико-то си дѣло на свѣтъ-тъ,* и възнесе ся на небо-то, Той остави *друго едно велико дѣло* на ученикѣтъ си, като имъ каза: "Идѣте та поучавайте *всички народы.*" Ако бы ся видѣло до-брѣ нему, възможно было Той самъ да извърши това велико дѣло на възвѣта-ваніе-то на блажено-то Евангеліе на вси-чкы-тъ челоуѣцы. Какъ възможно было да го повѣри на пѣкои могушни Ангелы, които несумнѣнно бы ся радвали много да ся занимаватъ въ такъизи едниъ слу-жба. Но той е благоизволилъ да повѣри тѣзи работѣ на слабы челоуѣцы, и ако и да не е открьлъ наъ всичкы-тъ си причини за това, пѣколко отъ тѣхъ сѣ доста явны. Безъ сумненіе това е едно благословеніе за църквѣ-тъ да иматъ тѣзи работѣ да вършатъ. Това е *испытъ на ученичеството* имъ, едно многоцѣнно обучаваніе, и възвраща ся съ духовны благословенія върхъ онѣзи които така ся трудатъ за добро-то на челоуѣцы-тъ. Въ моралныйтъ свѣтъ особенно и очевидно

истинно е че "Който напоява самъ ще ся напои."

Естественный-тъ *израза* е на призна-телнѣ-тъ "първа любовь" на едного Хри-стіанина да желае да съобщава на дру-гы-тъ това благословено Евангеліе кое-то той усѣща да е толкозъ многоцѣнно на негова-тъ си душа. Любовь-та Хри-стова *присуждава* го. Апостоли-тъ и мнозина отъ първы-тъ Христіани дѣй-ствувалъ съгласно съ това подбужданіе, и чрѣзъ тѣхны-тъ вѣрни трудове, съ всичко-то гоненіе даже до смерть което всякъдѣ прѣтърпявалъ отъ Евреи-тъ и отъ Язычници-тъ, въ теченіе-то на пър-вы-тъ три вѣкове, Евангеліе-то обширно ся е распространило въ всичкы-тъ страни край Срѣдоземно-то море.

Рано въ четвъртый-тъ вѣкъ христіан-ска-та религія станъ узаконена-та ре-лигія на римското царство, но много врѣ-ме не ся е мнѣкло додѣ жалостный о-пытъ показа опасно-то влияніе на въз-шно-то спокойствіе.

Ревностны-тъ протесивранія, увѣщанія и опазкванія за такъизи вѣрни проповѣ-дници като Ивана Златоуста явно пока-зватъ че живо-то духовно богочестіе плачевно ся е отпаднало твърдѣ скоро слѣдъ като прѣстанъ външно-то гоненіе.

Доказателство бива за божественно-то происхождение на Христіанскѣ-тъ рели-гіѣ, че ако и да е ослабило духовно-то богочестіе, пакъ Христіанство-то слѣ-дало да ся распространява. Ако гледа-мы на исторіѣ-тъ на църквѣ-тъ по цѣлы вѣкове ще намѣримъ какъ всякъ единъ вѣкъ слѣдъ други показва едно разши-рочаваніе на Христіанскѣ-тъ земѣ. Така въ четвъртый-тъ вѣкъ христіанска-та ре-лигія ся е распространила между Готы-тъ; въ петый-тъ вѣкъ между Ерменцы-тъ и Персіѣ-тъ; въ шестый-тъ вѣкъ въ Въсточнѣ Азіѣ чрѣзъ ревностный тру-дове на Несторіани-тъ Миссіонеры; така въ сѣщій-тъ вѣкъ и въ Великѣ-тъ Бри-таніѣ; въ седмый-тъ и осмый-тъ вѣкъ между разны Нѣмскы плѣмена; въ деве-тый-тъ вѣкъ между Българи-тъ, Чехи-тъ и Моравцы-тъ, чрѣзъ похвалны-тъ трудове на Миссіонеры-тъ Св. Кирилъ и Мето-дій и тѣхны-тъ дѣятелны ученицы; въ десетый-тъ вѣкъ въ Норвегіѣ, Полоніѣ, Унгаріѣ и Руссіѣ; въ единадесетый-тъ вѣкъ въ Сведіѣ, Даніѣ и Трансилваніѣ.

Въ най тъмны-тъ даже вѣкове на Европейскъ-тъ исторіѣхъ; сирѣчь отъ дванадесетый-тъ до петнадесетый-тъ вѣкъ, намѣрватъ ся примѣри отъ усърднн трудове, и до нѣидѣ отъ уснѣхъ въ распространяваніе-то на христіанскъ-тъ вѣрж; и слѣдъ голѣмо-то прѣобразование на Западнж Европа нова ревностъ и ново усърдіе ся съ събудили въ това богоугодно дѣло, и сега слѣдуватъ такавзи прѣдпріятія по всички-тъ страни на свѣтъ-тъ, които трудове пріяли съ и пріиматъ изобилны доказателства за благопріятіе и благословеніе отъ Бога.

ИЖТЕШЕСТВИЕ ВЪТРЕ ВЪ КЪЩИ.

Опидѣленіе Второ.

(Послѣдованіе отъ брой 6-ий)

Котка-та ся отличава между други-тъ месоядни животни съ остры-тъ си нектіе, които съ дълги и кривы, и могатъ да ся теглятъ вѣтрѣ въ ногъ-тъ когато ся не искатъ за работж; една покрывка дебеда гы покрыва и гы опазва да ся не исхабосватъ чрѣзъ стѣпваніе-то върху земь-тъ. Краища-та на тѣзи нектіе никога ся не отъпяватъ, но съ вынжгы остры.

Меки-тъ носѣ на котка-тъ позволяватъ ѣ да наближава при дупкы-тъ и скривалища-та на мышкы-тъ безъ да ѣх чуватъ. Не е лесно нѣщо да улови една мышкж, и за този ловъ котка та захваща едно упражненіе като е още малко котенце; гови опаскж-тъ си, тонкы-тъ на дѣца-та, мухы-тъ, пеперуды-тъ и все що намѣрва за да ся залгва съ него и да ся упражнява въ това занятіе чрѣзъ което трѣба послѣ да ся прѣлитава. Въ това тя дава единъ урокъ на дѣца-та да гледатъ да съединяватъ съ игры-тъ си таквызъ забавкы които ще имъ бѣдѣтъ послѣ за ползж, или тѣлеснж или умственнж.

Нокты-тъ съ най главно-то оръжіе на котка-тъ или забранително, или нападателно, но при това още гы употребява въ вскачуваніе-то на дръвья-та и стѣны-тъ въ което тя е много искусна. Никогда ѣ ся не върн свѣтъ-тъ и нѣма страхъ отъ паданіе. Ако бы чрѣзъ нѣкожъ случкж да падне, та всякога пада право на крака-та си.

Коткы-тъ обычатъ всякога да ся расхождатъ по покровы-тъ (керамиды-тъ)

ва кхця-та, а особенно въ мѣсеца Февруарія когато даватъ по нѣкогажъ страшны *концерты*. Котаракъ-тъ захваща съ най долншй-тъ гласъ като *бассо* и послѣ всичко-то събраніе приглашава съ разногласны пищенія и мѣчанія. Обыкновенно и ноктіе-тъ и жбы-тъ случастуватъ въ тѣзи *концерты*, и нѣколко отъ музиканты-тъ ся вращатъ у тѣхъ си безъ едно-то ухо или край-тъ на опаскж-тъ имъ липсва или льскавый-тъ имъ мѣхъ е много смачканъ, но това не имъ забранява пакъ на другъ-тъ вечеръ да ся събератъ за повтараніе.

Пролѣтъ-та, (и по нѣкогажъ още едижжъ есенъ-та.) котка-та ражда отъ три до шесть малкы, които скрива прилѣжно въ нѣкой кѣтъ за да гы не найбри жестокий-тъ котаракъ, който ще гы убіе или тежко гы рани ако гы намѣри. Ако ся обеспокоява тамъ въ мѣсто-то дѣто е най напрѣдъ избрала, тя търси друго прилѣжище и привоси тамъ домородіе-то си като хваща малкы-тъ си съ съ жбы-тъ си за вратъ-тъ имъ и гы носи.

Малкы-тъ като ся намиратъ, очи-тъ имъ съ склопени и почти нѣматъ уши никакви, но слѣдъ деветъ дена, очи-тъ имъ ся отварятъ и уши-тъ захващатъ да ся явяватъ и растатъ.

Опытани ся нѣкои челоуѣцы да намѣстятъ малкы-тъ отъ други животны при тѣзи малкы котенца които майка имъ гледа съ толкозъ грыжж, и съ удивленіе съ видѣли майкж-тъ да гы пріяма и да гы кърми като свои. Пріяма така като отхраничета, кученца, зайчета, даже и *плѣчета*, и гы отхранва равно съ своѣж-тъ си рожбж, и много любопытно е като ся расхожда съ смѣсено-то си домочадіе и ся мѣчи да гы научи искусство-то на мишеловство-то.

Котка-та въ яденіе-то си не ся ограничава само съ месо; много обыча мѣтко и ся навикаува да яде каквото яде господаръ-тъ ѣ. Особнж едижъ охотж има къмъ единъ видъ трѣвж, койкто Европейцы-тъ выкатъ *валеріанъ*, и като намира въ градинж-тъ или на друго мѣсто тѣзи трѣвж, похапва ѣ и ся търкала на неѣк и прави много чудны движенія, които не ся тѣкуватъ лесно.

Коткы-тъ обычатъ да ся доширатъ да ся тріятъ до ошѣзи които имъ съх пѣтны и въ сжщо врѣме свидѣтелствуватъ

благодарностъ-тъ си чрѣзъ единъ особенъ гласъ и тогазъ ся казва че котка-та *прѣде*. Друго срѣдство още нѣтъ съ което да показватъ добро-то си расположение като ся простиратъ и дигатъ единъ слѣдъ другъ крака-та си, и дращатъ съ нокіе-тъ си по чергѣ-тъ или друго върху което лежатъ.

(Слѣдъ)

ВЪЗГЛАШЕНИЕ

Человѣче, ты си царь на земѣ-тъ, владѣй надъ нежъ, и не давай ни на едно отъ преимущества-та ѣ, да ти по-роби. Человѣче, безсмъртіе е блаженство-то на духъ-тъ ти, не търси го въ крагъ-тъ на тѣло-то. Гробъ-тъ е упокоеніе-то на тѣло-то ти, не мами ся та да оставишь труднѣ-тъ си длъжности за да дадешъ упокоеніе на пль-тъ-тъ си. Работи додѣ е день, защото его дълга ноцъ настава когато не ще можешъ вече да работишь, тогазъ тѣло-то ти ще има доводно почивкѣ въ гробъ-тъ. Человѣче, даренъ ти е разумъ съ койго прѣвсходѣшь всички-тъ земны творенія, не губи това си прѣвсходство съ безумны дѣянія. Увы, защото дѣла-та ти нѣкога сѣ най неразумны подъ слънце-то! Человѣче, влашь умъ, койго бескрайно люби истинѣ-тъ, а мрази лъжѣ-тъ; погрудив ся да го удовлетворишь, като всегда говоришь истинѣ-тъ, и вършишь дѣла-та на истинѣ-тъ. Умъ-тъ ти желѣе познание, за туй хвърка по небеснѣ-тъ свѣтове и слаза въ центръ-тъ на земѣ-тъ, но додѣ не познаешъ себе си какю трѣба, мислишь ли че ще намѣришь доволство? Достигалъ си да знаешъ неизслѣдимѣ-тъ натица на планеты-тъ и на опашатѣ-тъ звѣзды; а позналъ ли си пль-тъ на твой-тъ животъ? Прихождашь суши-тъ и море-то, прѣглеждашь най малкѣ-тъ цвѣта и микроскопически-тъ насѣкома, и търсишь цѣль-тъ на съществуваніе то имъ. Добръ, но нещеш ли да испиташъ цѣль-тъ и на твое-то съществуваніе? Защо си създаденъ; защо живѣеш; и защо чезнешъ отъ земѣ-тъ на живѣ-тъ? Смысли, коя е полза-та що очакува отъ тебе свѣтъ-тъ, и потруди ся да му ѣкъ принесешъ. Слазашъ въ най дълбоки-тъ долины, и ся вѣскачувашъ по най высоки-тъ земны върхове, и издир-

вашъ съкровища-та на земѣ-тъ, за да видишь има ли нѣщо що можешъ да туришь въ пазухъ-тъ си. Человѣче, изящно твореніе! не щеш ли да прѣгледашь съкровище-то и на твой-тъ дарбы, и да ги употребишь въ ползѣ на нуждающѣ-тъ ся отъ тѣхъ? Увы, защото често твой-тъ прѣвсходство ся употребяватъ за горкостъ на свѣтъ-тъ! Като обызалишь свѣтъ-тъ и вселеннѣ-тъ, дѣ си видѣлъ прихѣръ на самолюбіе, та си толкозъ самолюбивъ? Творецъ-тъ ти не е самолюбивъ; ако бѣше тѣй, то какъ щѣше ты да ся наслаждавашъ съ толкозъ благословенія, за които му отвращашъ съ неблагоприятство и грѣхъ! Человѣче, издигни очи-тъ си, та прѣгледай небо-то и пълнотѣ-тъ му; свали очи-тъ си та разгледай земѣ-тъ и произведенія-та ѣ; влѣзъ въ дѣно-то на океанъ-тъ, та прѣгледай безбройны-тъ му съдържанія и всѣкъдѣ ще чуешъ и ще видишь, проповѣдници, които тя приказватъ на **БЛАГОДѢЯНИЕ!** Като прѣгледашь съ толкозъ вниманіе вървешъ-тъ на небеснѣ-тъ свѣтове, кажи молю ты ся, видѣлъ ли си да бѣгатъ тѣ отъ начертаннѣ-тъ нѣтъ отъ Бога пакъ? Прѣгледай пакъ съ подобно вниманіе свой-тъ си пль, и ще видишь че си ся повелъ зѣло невѣрно въ пль-тъ на длъжности-тъ си. Като си най изрядно дѣло Божіе на земѣ-тъ трѣбаше да си ти най честитъ. Но има ли на земѣ-тъ по окаянно същество отъ тебе? Ты страдашь за отстъпленіе-то си; измѣчвашъ ся за безуміе то на умъ-тъ и на сърдце-то си! Дойди человѣче, дойди въ себе си! О, человѣче, это помощъ-та ти е въ Творецъ-тъ ти! Върни ся, върни ся, защо да умрѣшь, О, душе безсмъртни! Смысли, защо си ся родилъ, дѣ е пль-тъ ти; и слѣдъ смъртъ-тъ дѣ ще е обиталище-то ти. Знай че **СМЪРТЪ** е надписъ-тъ на чело-то ти; съдъ ще та посрѣщне задъ гробъ-тъ ти; и врата-та на вѣчностъ ще ся отворятъ прѣдъ лице-то ти. Ще влѣзеш ли въ тѣхъ и да ся облѣчешъ съ вѣчно-то веселіе и задоволствіе, или да приемешъ горкѣ-тъ награждъ за безумнѣ-тъ си животъ "вѣчно посраменіе отъ лице-то Господне." Смысли, разсѣди и рѣши за вѣчнѣ-тъ си съдѣ. То е въ твой-тъ власть.

Ив. А. Т.

БОА ИСПОЛНИТЬ-ТЬ.

Въ Бразиліи ся намѣрва това страшно вѣскоходо; ходи често въ голѣмы-тъ езера на Матогроссо, на Гоіи и на бескрайны-тъ блатя конго ся пѣлиятъ отъ водѣ-тъ на рѣкѣ-тъ Паранѣ. Туземци-тъ выкатъ тѣзи змій *Сукуруиовѣ*, а Физиология-та *Боа исполнитъ*, защото на истинѣ стига на еднѣ исполнителскѣ величинѣ. Друго е да види нѣкой еднѣ такъвъ змій на онуй мѣсто дѣто ся ужда, въ честяцы-тъ дѣто живѣе свободна и друго въ звѣрохранилицы-тъ Европейскы. Отъ тѣзи змій прѣносятъ прѣзь океанъ-тъ обвиты съ вълнены платове, дѣто лѣжатъ гладны и май пол-мъртвы.

На тѣзи змій *Сукуруиовѣ* сѣканіе-то прилича на хвучаніе-то на еднѣ вапорнѣ машинѣ. Дължина-та на това вѣскоходно животно по нѣкога прѣминува педесеть лакти, и ся намѣрва най много въ малочеловѣчны-тъ мѣста на Бразиліи по на вѣтрѣ, и вѣдхнува страхъ и трепетъ на скотове и на чловѣцы; защото въ ненасытство-то ся напада смѣло и чловѣцы и животны. Не може лесно да ся обведе около конь или говедо; но напада

и върху тѣхъ, ако приближатъ при рѣкѣ-тъ или езеро-то дѣто живѣе. Прѣди да ся устрежи търси нѣщо като купъ камъніе, или корень или нѣкой клопъ отъ дърво, дѣто обвива опашкѣ-тъ си, за да крѣпнѣ на него силѣ-тъ си; ако ли не намѣри такъвъз укрѣпеніе, хвърля ся тогазы внезапно върху животно-то, и прѣди да го земе въ кривулицы-тъ си, грабнува го за вратъ-тъ и го стиска за да го удави. Ако ли успѣе четвероного-то да отчекне змій-тъ отъ укрѣпеніе-то ѳ, та го тутакси остави и прибѣгнува въ вода-тъ. Ако ли не може животно-то да ѳ отчекне отъ укрѣпеніе-то ѳ, та го стиска ходѣ го удави, послѣ го завлича въ езеро-то или въ рѣкѣ-тъ дѣто живѣе, и тамъ послѣ начнува дѣло-то на погълчаніе-то.

Пастири-тъ отъ пустынѣ-тъ убиватъ този змій съ пушки; но и съ другъ начинъ до любопытенъ и по прѣмеждливъ хвърлятъ го долу. Кога закарватъ стада-та си да ги напоятъ въ нѣкое езеро или рѣкѣ дѣто ся намѣрватъ Боа, оражватъ ся съ копія или най повече съ дългы ножове вързаны за дългы сулицы, и като ся готви змій-та да ся обвѣе около добытъкъ-тъ удрятъ ѳ съ ножъ-тъ, и по нѣкогы ѳ прѣсичатъ на двѣ, и казватъ че и двѣ-тъ части тутакси скокнуватъ вѣвъ вода-тъ, и пастири-тъ вѣрватъ на здраво че двѣ-тъ части пакъ ся залѣпватъ едно за друго и живѣятъ както по на прѣдѣ.

Казватъ че дѣца-та на дивы-тъ въ онѣзи мѣста гонатъ боа *сукуруиовѣ* за кожѣ-тъ ѳ и ѳ причакватъ на мѣста-та дѣто отива да смѣли яденіе-то си. Случава ся да завлѣкѣтъ воды-тъ въ напрасны-тъ си наводненія това чудовище оцѣнено, и тогазы малкы-тъ онѣзи отпловуватъ гри него, и като го вържатъ здраво съ ямъ вѣжя, водятъ го дѣто щѣтъ, и играятъ огорѣ на него като на ураницѣ. Кожѣ-та на исполнитъ-тъ Боа е въ употребленіе за много работы: люспы-си оставатъ на чинно-то си положеніе и вардатъ естественѣ-тъ си краскѣ; Черны-тъ пѣстротѣ на кожѣ-тъ никакъ не ся измѣняватъ, по стоятъ свѣтло на кестеновитѣ-тъ си основѣ. А като ся уцави (аргаса) придобыва дебелинѣ и силѣ, и тѣй става потрібна въ художества-та.

(Боа исполнитъ-тъ като обвива и убива една сръка)

На 1567, излизлъ единъ изъ градъ-тъ Бахійх въ околны-тъ ниви и сѣднълъ на врата-ти на една заустѣла малка черквичка да си почине, и тамъ заспаилъ. Като усѣтилъ единъ тежкъ болѣкъ тутакси си събудилъ и видѣлъ съ ужасъ че го была прѣнасама прѣзъ срѣдъ тѣло-то една змія много голѣма. Безъ да загуби време грабнува ножъ-тъ дѣто носилъ, и съ него отвара въ гърло-то на звѣръ-тъ една страшия ранка, отъ коикто тутакси змія-та ослабѣла и го оставила. Отъ тогазъ никой не ся бои вече отъ това исполниско вѣскоходо. Сетивъ овзи человекъ утрепалъ змиѣ-та и ѿ натоварилъ на коня та си дошелъ въ градъ-тъ побѣдоносецъ.

Извѣстно-то е че, на минутѣ-тъ когаго боа стегне съ съ венчикъ-тъ си сила, на какво годъ животно и е опѣжта, най малка рана съ ножъ пробива кожъ-тъ му, и тутакси го убива.

Въ Фернандубъ единъ говедаръ съгледалъ единъ день че му липсвало едно юнче, ямсилъ че животно-то яко не е открадено отъ нѣкого, щѣше невзбѣжно да си дойде надвечеръ да пие вода отъ благо-то, което было близу тамъ. Напетникъ, когаго обикновенно говеда-та

пѣли вода, отишелъ говедаръ-тъ къмъ благо-то, и тутакси видѣлъ че говеда-та были уплашени, и много отъ тѣхъ бѣгали отъ тамъ тичешкомъ, а само едно оставяло като вързано което скачало, и пакъ като че хванѣто въ нѣкоѣхъ приккъ падало. Безъ забавѣ говедаръ-тъ съгледалъ че говедо-то было хванѣто отъ единъ много голѣмъ сукуруювъ, който като ухапалъ вратъ-тъ му, ималъ опашкъ-тъ си обвилъ около трунъ-тъ на едно дърво малко по здраво, и като ся подпиралъ на дърво-то държалъ юнче-то. Бѣдно-то четвероного като ся ежчило да ся измѣне, отивало до нѣкъдѣ и тѣло-то на змиѣ-тъ ся протѣгнувало и ставало тѣнко-кожкото едно корабно важе доста дебело, и понеже не можало да придаде по нагрѣдъ, падало. Тогазъ боа го теглилъ пакъ назадъ къмъ дърво-то. Като ставало много пати туѣ нѣщо и сила-та на говедо-то изнемоцѣла, змія-та оставила дърво-то, и като обвила опашкъ-тъ си около коремъ-тъ на животно-то, стиснула го отъ ввредъ като ся обвила венчка-та около него. Говедаръ-тъ като гледалъ до толкозъ това чудно позорище, завѣклъ ся тогазъ, и съ дългий-тъ си ножъ, що носять венчки-тъ настыри по опѣзъ зем. ѿжударилъ и прѣрѣзалъ дълбоко тѣло-то на змиѣ-тъ, която тутакси охлабѣла говедо-то, и той ѿж убилъ. Така избавилъ говедо-то което малко оставяло да стане жертва на чудовищно-то вѣскоходо.

Много чудны приказки има за вѣскоходны-тъ животны, а особенно за този Боа исполнитъ-тъ, който толкозъ силно прѣстиска какво да е животно или человекъ, щото, десеть души да обиколятъ едно дърво и той да ги обвѣе, ще може да умори и десеть-тъ души.

ВЪТРЕШНА-ТА ТОПЛИНА НА ЗЕМЪ-ТЪ

Отъ какъ е человекъ началъ да живѣе на земѣ-тъ, заблѣжилъ е хиляды промѣненія върхъ повърхность-тъ ѿ. Ставалъ сѣ и ставатъ такива чудесны явления, които заблужденный-тъ умъ человеческій бѣ достигалъ да обоготворява, безъ да има ни най малко понятие за истинны-тъ нѣкъ качества. Сила-та на тѣя явления, въ нѣкои случаи ся е показувала твърдѣ величествена, даже и пре-

трѣперителна, по причина-та на тѣхнитѣ дѣйствія е била за много врѣме покрита отъ челоувчески-тѣ изслѣдуванія.

Но негдѣ ся срѣщатъ планини на които изъ върхове-тѣ извиратъ ужасни огнече и растопени вещества; често у-сѣщамъ да ставатъ землетресенія, които поклащатъ земѣ-тѣ и основанія-та ѝ; Ето и многочислени топли извори, безъ никакъвъ видимъ знакъ на огнени агенци.

Но отъ дѣ е тозъ разрушителенъ огънь, койго избухва изъ вулканы-тѣ? Що е причина-та на ужаснитѣ землетресенія? Какъ згорѣщава вода-та на топли-тѣ извори? За рѣшеніе-то на тѣзь интересни питанія естествоиспытатели-тѣ сѣ положили неуморни трудове и въ теченіе-то на 19-й вѣкъ сѣ сполучили да ны снабдятъ съ доста удовлетворителни отговори.

Тѣ общо сѣ съгласни, че въ вѣтрѣшность-тѣ на земѣ-тѣ има огънь и голѣма грамада отъ растопени вещества.

Опытано е че отъ 50 до 90 крака подъ повърхность-тѣ на земѣ-тѣ къмъ срѣдоточіе-то топлина-та ѝ наченува равномерно да ся увеличава. Споредъ това 9000 крака подъ повърхность-тѣ на земѣ-тѣ, топлина-та трѣбва да е както топлина-тѣ на врѣлъ водѣ; а въ мѣста отъ 25 до 30 мили дълбоко, топлина-та вѣроятно е толкозь силна, што може да стопи и най твърды-тѣ вещества що сѣ върхъ повърхность-тѣ на земѣ-тѣ. Истинность та на това ся утвърждава и отъ туй, че колкото отъ по дълбоко извиратъ топли-тѣ извори, толкозь сѣ по горещи. Отъ тѣзь нѣща геологисты-тѣ заключаватъ, че твърда-та кора на земѣ-тѣ сравнително трѣбва да е като една тънкъ покрывкѣ, или като корѣ-тѣ на една лобеница (дмиѣж, карпусъ), а всичка-та ѝ вѣтрѣшность е огнениа грамада отъ растопени вещества. Колко е дебела земна-та кора, не може добрѣ да ся опрѣдѣли. Нѣкой отъ геологисты-тѣ мислятъ да е отъ 25 до 30 мили, а други вскачватъ това число и до 800 мили.

Ези вѣтрѣшна топлина има съвсѣмъ значително вліаніе върхъ повърхность-земѣ-тѣ, защото земны-тѣ вещества сѣ добри проводници на топлина-тѣ пакъ вѣроятно е че въ прѣвы-тѣ

періоды на съставяніе-то на земѣ-тѣ корѣ топлина-та е била по силна върхъ лице-то на земѣ-тѣ. Това ся утвържда-тъ отъ изнаѣрваніе-то въ студены-тѣ поясы на нѣкой "орждни остатци" (вкамениени животни и растѣнія) на които днесъ подобія-та ся срѣщатъ само въ горѣщи-тѣ поясы.

Този вѣтрѣшенъ огънь на земѣ-тѣ е причина-та на *волканически-тъ огнече*, на *землетресенія-та* и на *топли-тъ источицы*, за които другъ пътъ можеъ каза нѣщо повечко.

Видишь ли, читателю, върху каквы тлетворни стихіи е основано жилище-то ти? Важно е да знаешь че подъ краката ти гори всегдѣшенъ огънь, койго въ мигновеніе на око може да обърне въ изслѣваніе земѣ-тѣ, произведенія-та ѝ и жители-тѣ ѝ. Това ся е често случвало. Ако можешъ да си въобразишь величинѣ-тѣ на земѣ-тѣ, по добрѣ ще разберешъ огнениа-тѣ грамадѣ въ вѣтрѣшность-тѣ ѝ, още и силѣ-тѣ, на *олякъ Дяснацѣ*, койго е направила всичко туй. Ето една причина, да имашъ страхъ-тѣ Божій прѣдъ очи-тѣ и въ сърдце-то си, койго е начало на всяка прѣмъдрость.

Ив. А. Т.

—0—

ПРАВОУЧИТЕЛНА НѢМСКА БАСНА.

Единъ челоувѣкъ ималъ трима пріатели; двама-та обичалъ твърдѣ много, а третій-тѣ съ хладнокрѣвіе, ако и да былъ и отъ двама-та по добрѣ. Слѣдъ нѣколко врѣме случило ся да го закаратъ на сѣднице-то и да го обвиняватъ за едно послѣдне прѣдательство; и понеже ималъ нуждѣ отъ свидѣтели за да го защитятъ управилъ ся при тѣзи пріатели и ги молилъ да отидѣтъ да свидѣтелствуватъ заради невинность-тѣ му. Но първай-тѣ рекълъ че не можалъ да иде заради други свои работы, вторый-тѣ го съдружилъ до порта-тѣ на сѣднице-то, и отъ тамъ ся върнѣлъ назадъ. Третій-тѣ на когото ся най малко надѣвалъ, влѣзълъ съ него въ сѣднице-то, и тѣквозъ свидѣтелство прѣдложилъ прѣдъ сѣдѣ-тѣ, што не само ся обезвинилъ отъ повинность-тѣ пріатель-тѣ му, но ся и възнаградилъ богато дарно отъ цара.

Челоувѣкъ има трима пріатели на този свѣтъ. Какъ ся обхождатъ тѣ на смъртний-тѣ часъ когато Богъ го повыка прѣдъ

неподкупимо-то си съдилище? Имоть-тъ, първий-тъ му приятель, най напръдъ го остава и не ще да му е другаръ за ози свѣтъ. Родини-тъ и приятели-тъ го съдружаватъ до гробъ-тъ и отъ тамъ ся вращатъ въ къщи-тъ си. Третий-тъ когото на този животъ много често забравя и небръжи, е въра-та въ Исуса Христа, която дѣйствиува чрѣзь любовь и добры дѣла. Само тя го съдружава до прѣстоль-тъ на Съдиж-тъ, и му дарува не само прощение на грѣхове-тъ му но и вѣчно благоденствие.

СЕЛО НА ДЪРВО.

Като ходилъ единъ пѣтникъ по сѣвериж Америкъ, видѣлъ въ единъ область която ся выкала Мелтенесъ едно исполниско дърво, видѣ на смоковницъ, върхъ което съгледалъ много кюлажесты колибы въ които сѣдѣли туземци. Взлѣзъл до най горниъ-тъ, която была до 15 лакты надъ земь-тъ като стѣпилъ по стѣпала изсѣчени въ дърво-то, и тамъ прѣброилъ петнадесетъ таквызъ къщичкы, и три другы които правили. Всичкы-тъ жители на дърво-то събрали ся отъ разны-тъ вѣтви (клонове) на дърво-то за да го видятъ и любопытствуваатъ. Жены-тъ давали му скакалцы да яде. Тѣзи колибы были три лакты широки и доста дългы даже до външи-тъ врата, дѣто сѣдятъ жители-тъ за да си отдыхають. Съ това срѣдство ся упазватъ отъ льове-тъ, които были въ околъ земь. Дени слизать долу на земь-тъ подъ дърво-то да си сготвятъ, а надвечеръ качувать ся на дърво-то; ядуть и ся почивають. Кога ся умножатъ въ нѣкои колбж жители-тъ, подпиратъ съз стѣлнове прѣтоваренж-тъ вѣтвж; ако ли ся спаять пакъ, изгарятъ стѣлнове-тъ си.

РАЗНЫ СВДѢНІЯ.

Пепель. — Много земледѣлци не оцѣняватъ ползатъ койкто бы могли да извадятъ отъ пепель-тъ. Нека направи нѣкой опыть и върхъ нивж-тъ си посѣянж въ есенъ-тъ съ пшеницъ или ечиныъ нека посыпи пепель колкото три кыла на единъ увратъ (дюнуъ) земь и до годинъ не трѣба да го покани нѣкой да повтори този опыть. Пѣма вече да видимъ пепель-тъ исхвърленъ отъ огнищата му възъ на пѣть-тъ.

— Едно добро и просто лѣвило за мермеръ или стькло, става отъ бѣлѣкъ-тъ на айце смѣсенъ съ негасенъ варъ.

Бакърджин-тъ употрѣбаватъ сажо таквозъ лѣвило за казаны-тъ, и турятъ кръвь (отъ говедо) вмѣсто бѣлѣкъ-тъ.

— Не кунувай туй което ти не трѣба; защото ще дойде време да продадешъ туй което ти най трѣба.

СТИХОТВОРЕНІЕ.

СПАСЕНІЕ.

1

Спасеніе! — прѣсладкъ гласъ
Ся чува отъ Сионъ,
За туй дойде любезный Спасъ,
За туй пострада Онъ.

2

Спасеніе! Ахъ благий даръ
Отъ Бога нашего
За туй быде Всеспяный Царъ
Повиненъ на тегло.

3

Спасеніе! Не е ли ти
Най скъпоцѣнна вѣсѣ
Що ся е чула нѣкога
Въ тозь окаяненъ свѣтъ?

4

Спасеніе! Честитъ животъ,
Животъ за мъртвы-тъ,
И най желателенъ имотъ
За сиромасы-тъ.

5

Спасеніе! Спасеніе!
Отъ пискъ нестернимъ,
Всегдашно избавленіе
Отъ огнь негасимъ.

6

Спасеніе у Божій Рай
Съ другари ангелы
Да бждемъ всички, Боже дай,
Служители твои.

Ив. А. Т.

Въ печатницж-тъ на А. Минасіана у
Джанж-ханъ. рс.